

DESTITUIRI, ZVONURI ȘI AMORURI, CU TOVARĂȘA VENERICA ȘI TOVARĂȘUL PĂȘĂRIN

La capătul unei istorii încurcate, Venerica Pătru (la tribună) a fost destituită din funcția de prim-secretar al județului Vâlcea

„Iară nu sunt vremile sub cărma omului, ci bietul om este sub vremei”. Cine nu s-a întrebat, măcar o dată în viață, cum de i se întâmplă ce i se întâmplă? Și, epuizând argumentele logicii, a ajuns la o astfel de concluzie? Bunăoară, tovarășa Venerica Pătru, prim-secretar al Comitetului Județean de Partid Vâlcea din 1986 până la 2 iunie 1989, ar fi avut motive. Căci întâmplările trăite de dumneai arată ce va să zică un destin de „tovarăș cu funcții de răspundere” în România anului 1989. Cu bune și cu rele, cu suferințe și coborâșuri, cum e viața, în general. Dar spune multe și despre funcționarea „sistemului” înainte de 1989.

Versiunea oficială

Documentele de arhivă, depozitate la versiunile oficiale a istoriei, spun că în centrul muncii județului Râmnicu Vâlcea apăruse un bloc de locuințe mai deosebit. Avea doar șase apartamente, fiecare cu o suprafață mai mare decât prevedeau standardele. În finisajele și îmbunătățirile, s-a spus oficial, erau tot peste media vremii: gresie, faianță, garaj la parter, așa cum nu se vedea la blocurile obișnuite. Beneficiarii celor șase apartamente erau Venerica Pătru, „sefă” peste județ, Paulian Pășărin, comandantul Militei, Gheorghe Stoica, fost adjunct al Venericăi Pătru, Emil Teodorescu, directorul IAS Râmnicu Vâlcea, Aurel Vlădoiu, secretar al Comitetului orașenesc de partid Olănești și Mihai Bănuț, șeful secției ortopedice a Spitalului Județean Vâlcea.

Acuzațiile oficiale se regăseseră în documentele de arhivă. După vocabularul de-acum, Venerica Pătru a fost acuzată de corupție. După cel de atunci, de încălcarea normelor eticii și echității socialiste. O comisie de la București s-a deplasat „în teritoriu” pentru verificări. Concluziile

anchetei au fost expuse în fața soților Ceaușescu de Emil Bobu, în timpul ședinței CPEX din dimineața zilei de 2 iunie. Comisia a spus că acuzațiile se verifică. Drept pedeapsă, „organul colectiv de conducere a partidului” a decis să îi sancționeze pe vinovați. Cap de listă - Venerica Pătru. Destituită din funcția de prim-secretar, i s-a interzis să mai ocupe doi ani de atunci înainte „funcții de răspundere pe linie de partid și de stat”. Revoluția, care a șters automat și pedeapsa, a găsit-o șef al comisiei culturale la Consiliul Județean al Sindicatelor Covasna. Cealaltă - s-a spus în ședința CPEX - să fie „puși în discuția” comitetelor de partid ale organizațiilor din care făceau parte. Iar cazul „să fie prelucrat” cu responsabilii din construcții. În mai, într-o altă ședință prezidată de Ceaușescu, se spusese că situația de la Vâlcea va fi adusă la cunoștința oamenilor muncii prin intermediul presei. Respectând instrucțiunile din manualul bunului comunist, la finalul ședinței din 2 iunie tovarășa Venerica și-a făcut autocritica. Ce-o fi fost în mintea omului Venerica Pătru, nu se știe și, de fapt, la acel moment nici nu conta.

Bărfe, zvonuri, presupuneri

Până la urmă, povestea s-a scris doar în cercul restrâns al puterii, luând forma și limbajul documentelor oficiale. Presa n-a scris despre caz, așa cum se anunța în luna mai. Astăzi, gazetarilor ziarului județean de Râmnicu Vâlcea nu și amintesc să se fi pus măcar problema. La umbra secretului, cum se-nțămplă în toate timpurile, au înflorit presupunerile, zvonurile, bărfele. Iar multe dintre ele persistă și astăzi în memoria localnicilor. În istoria orală, „cazul” se scrie alt-

fel decât l-au consemnat arhivele. Protagonisti și martori la evenimentele adaugă felurite amănunte, care mai de care mai năstrușnice. În lumina amintirilor, pățania Venericăi apare curat scenariu de telenovelă. Ea - Venerica Pătru, El - Paulian Pășărin, comandantul Militei Vâlcea. În alte roluri, de mai mare sau mai mică importanță și importanță în economia generală a filmului - notabilități locale, activiști, „de la Centru”, Nicolae și Elena Ceaușescu. Povești de amor, istorii cu spioni și cu atențate împotriva lui Ceaușescu, intrigi locale cu ramificații înalte, interese financiare, răsturnări de situație - din memoria localnicilor nu lipsește nici unul dintre ingredientele unei povești de succes.

Schimbarul regilor, bucuria nebulilor, se zice. Iar primul secretar al unui județ înainte de '89 era perceput ca un fel de rege local. Venericăi Pătru nu i s-a păstrat în Vâlcea o prea bună amintire. Se numără printre „tovarășele” agreeate de „Tovarășa”. Pentru a putea raporta îndeplinirea și depășirea planului a recurs la fel și fel de artificii, în dauna locuitorilor județului, firește. În vremurile de atunci, și prin natura funcției - de conducere -, Venerica trebuie că va fi călcat de multe ori peste vanitățile subalternilor. Pentru că, nu-i așa, șeful, de bloc sau de ce-o mai fi, doar dacă seamănă cu Ceaușescu își poate închipi că subordonații îl ascultă, îl respectă și chiar îl iubesc, eventual necondiționat.

Ca despre oricine, și despre Venerica Pătru se spun astăzi vrute și nevrute. Că era rea, că limitele intelectuale erau compensate pe alte planuri, cum ar fi în cel estetic, mai mult - că avea calități și că se bucura, în epocă, de „o înaltă apreciere” din partea sexului opus.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL ZILEI

În Capitală au continuat manifestările pentru „Ziua copilului” cu „Săptămâna teatrelor de păpuși”. O nouă centrală hidroenergetică a fost dată în folosință pe Bistrița. Litoralul românesc al Mării Negre a intrat în sezon estival. Partidul pusese 600 de calculatoare la dispoziția pionierilor și școlimilor patriei.

Poftiți la „Tândărică”!

Ca dar pentru Ziua copilului, la București a fost, în perioada 30 mai-4 iunie, a doua ediție a „Săptămânii

teatrelor de păpuși și marionete”. Evenimentul a fost organizat de celebrul Teatru „Tândărică” din Capitală, „sprijinit generos” de Consiliul Culturii și Educației Socialiste și Asociația Oamenilor de Artă din Instituțiile Teatrale și Muzicale. Alături de spectacolele teatrului-gază, pe afix s-au aflat teatre de păpuși din toate zonele țării. S-au făcut remarcate „Dumbrava minunată” de Sadoveanu, dramatizări după Frații Grimm - și chiar Shakespeare!

(Continuare în pag. a II-a)

„Bomba de plastic”

La 1 iunie 1989, prim-ministrul Constantin Dăscălescu semna raportul final al anchetei incendiului care a avut loc în noaptea de 20 aprilie la reactorul 1 al Centralei Cernavodă, aflat în construcție. La câteva ore de la incident, o întreagă echipă era adusă cu elicopterul la locul faptei. Jurnalul Național a reușit să vadă evenimentul chiar prin ochii unuia dintre cei care au întocmit raportul ce a ajuns pe masa mai-marilor vremii. A cerut să îi fie respectată o singură dorință - anonimatul. Ne-a relatat însă, pe larg cum a încheiat un raport ocolind elegant „sabotajul econom-

ic” cerut de partid. Ancheta a fost finalizată în fix 48 de ore! S-au cerut explicații și mai ales vinovați. Sancțiunile care au urmat incendiului au fost destul de dure. Centrala se găsea în construcție și orice amănunt trebuia să respecte în detaliu graficul de desfășurare. Iată care este povestea în date tehnice a incendiului de la Cernavodă. Pentru montajele pe reactor CANDU se creează o cameră curată. Aceasta cameră curată este practic o incintă care are rolul de a controla parametrii de mediu. Aici au loc procese foarte sensibile, iar incinta trebuie să

fie bine climatizată. Din cauza unei deteriorări a izolației la un cablu de alimentare care a fost supraincercat, a luat foc un cablu de cauciuc. În incintă se găsea un bidon de 25 de kilograme de acetona. Acetona a început să curgă pe perdelele de cauciuc din camera curată și pe o masă de aluminiu care se afla în încăperea. Masa de aluminiu s-a topit sub formă de solzi, motiv pentru care la acea vreme s-a răspândit zvonul că incendiul ar fi fost provocat de o bombă de plastic.

(Continuare în pag. a II-a)

DIN ARHIVA CC AL PCR

Pentru accidentul de la Cernavodă, Ceaușescu a pedepsit de sus până jos

Imediat după incendiul de la Centrala nucleară de la Cernavodă (noaptea de 20 spre 21 aprilie), Ceaușescu a dispus formarea unei comisii de anchetă. În stilul tipic regimului, nu s-a emis nici un comunicat de presă, repetându-se procedura sovieticilor din noaptea de 26 aprilie 1986, când reactorul 4 de la centrala nuclearo-electrică de la Cernobil a luat foc, apoi a explodat.

La 2 iunie 1989, membrii CPEX au aprobat măsurile propuse la 1 iunie 1989 de prim-ministrul Constantin Dăscălescu, dirijat din umbră de Nicolae Ceaușescu. Deciziile adoptate au fost publicate în comunica-

tul de presă din ziua de 3 iunie 1989, fără a fi menționate numele sau funcțiile celor sancționați sau avertizați.

Redăm în continuare o parte din stenograma discuțiilor care au avut loc la ședința respectivă. Documentul original, inedit, se află la Arhivele Naționale Istorice Centrale, fond CC al PCR - Secția Cancelarie, dos. nr. 40/1989, (P.O.).

Stenograma ședinței Comitetului Politic Executiv al CC al PCR din ziua de 2 iunie 1989, ora 10:30

Ședința a fost prezidată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secre-

tar general al Partidului Comunist Român.

Tov. Nicolae Ceaușescu: Punctul 4. Informare privind măsurile luate de Biroul Executiv al Guvernului în legătură cu incendiul de la Unitatea nr. 1 - Cernavodă.

În legătură cu cele cuprinse în punctul 4, va prezenta tovarășul Dăscălescu o scurtă informare. (...) Tov. Nicolae Ceaușescu: Dacă în legătură cu această problemă aveți ceva de spus, tovarășii?

Tov. Ion Dincă: Tovarășe secretar general, vă rog să-mi permiteți.

(Continuare în pag. a III-a)

SANȚIONAREA UNOR ABUZURI SĂVÂRȘITE DE PRIM-SECRETARUL COMITETULUI JUDEȚEAN VÂLCEA AL PCR

În ședința Comitetului Politic Executiv al CC al PCR de la 2 iunie 1989 au fost aprobate măsurile propuse cu o zi mai devreme de Emil Bobu și Ion Sirbu, referitoare la sancționarea unor cadre de conducere din județul Vâlcea, în frunte cu Pătru Venerica, prim-secretar al Comitetului Județean Vâlcea al PCR.

Deoarece faptele săvârșite de persoanele respective erau grave, Nicolae Ceaușescu a aprobat informarea cetățenilor despre măsurile adoptate de membrii CPEX prin publicarea unui comunicat de presă.

Redăm în continuare raportul de analiză pe baza căruia s-a hotărât pedepsirea celor vinovați de încălcarea legii. Documentul inedit se află în prezent la Arhivele Naționale Istorice Centrale, fond CC al PCR - Cancelarie, dosar 40/1989, fila 70 (P.O.).

Informare privind rezultatul cercetării abaterilor săvârșite de unele cadre din conducerea județului Vâlcea

Prin scrisori adresate CC al PCR se sesizează că tovarășul Pătru Ve-

nerica, prim-secretar al Comitetului Județean de Partid Vâlcea, a încălcat hotărârile de partid și legile țării, mutându-se prin abuz și leguindu-se într-un grup de cinci familii favorite, într-un bloc construit în zona centrală a municipiului Rm. Vâlcea.

Se constată că nu s-au respectat normativelor prevăzute în legea de sistematizare, dar și a celor privind atribuirea spațiilor de locuit.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Ce are stomatologia cu ginecologia

Stăteam cu falca în mână în fața cabinetului și mă gândeam ce are stomatologia cu ginecologia. Paradoxa mi-a dat târcoale de tânără. Cu ceva moștenit de la părinți, cu ceva îngrășată de la mine, dar și cu multă competență de la stomatologi, am ajuns în pragul parodontozel. Lovitura de grație am încasat-o chiar în

noaptea de Înviere. Durerea imi amortește maxilarele, picioarele imi tremurau și nimic nu-și mai făcea efectul. Stomatologul de gardă mi-a infipt de vreo două-trei ori un ac imens în falcă și în cerul gurii. Am încercat în zadar să-l conving pe dințar că nu măseaua, care deja păraia sub strănsarea cleștei, e de vină, ci

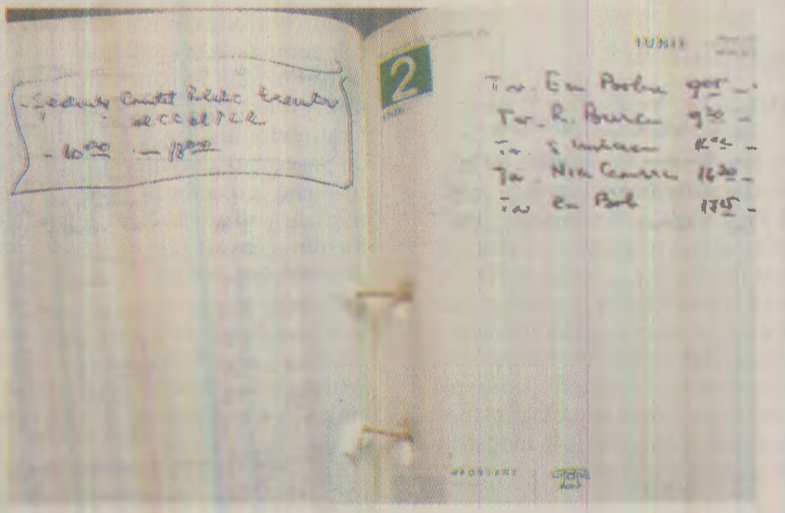
exact vecina ei mă chinuia de moarte. Când am reușit să mișc limba, am articulat disperată câteva silabe printre lacrimi și chin de Gestapo... Au urmat alte trei întâpături gospodărești. Și, în sfârșit, am scăpat de putreziciune...

(Continuare în pag. a II-a)

Agenda Eleni Ceaușescu

Vineri, 2 iunie 1989, Comitetul Politic Executiv al CC al PCR a ținut între orele 10:00 și 13:00 o furtunoasă ședință. Dosarele care au fost puse la dispoziția membrilor CPEX aveau sute de pagini de documentație la primele puncte ale reuniunii. Deciziile privind frunțasi pe ramură ori pregătirea campaniei agricole de vară erau teme obișnuite pentru asemenea reuniuni. Dar neuitate rămăneau ședințele cu sancțiuni. Iar ședința de la 2 iunie a fost una dintre acestea. În urma ei, Venerica Pătru a fost debarcată din postul de prim-secretar al Comitetului Județean de Partid Vâlcea. Pe motiv că împreună cu alți „tovarăși cu munci de răspundere” plănuseră să se-nvecineze, mutându-se într-un bloc nou, cu apartamente îmbunătățite” pentru ei. În limbaj mai actualizat, s-ar putea vorbi despre „luptă împotriva corupției baronilor locali” dusă de Ceaușescu.

Cum ajungeau asemenea „abateri” la urechile Eleni Ceaușescu, pentru că de alegerea și schimbarea cadrelor se ocupa ea? Pe adresa Comitetului Central, personal a Tovarășului și a Tovarășei erau trimise sute de scrisori. Numite în limbajul vremii, ca la ziar, „sugestii, sesizări, reclamații”. Funcție de teme și personajele la care făceau

referință, se repartizau spre „rezolvare” secțiilor CC-ului. Dacă referenții erau persoane însemnate din teritoriu, se alcătuiu echipe de verificare și control conduse de instructorii CC. După verificări amănunțite, se întocmeau concluziile. Asupra sancțiunilor decideau superiorii celui în cauză. Deși se spunea că scrisorile anonime nu sunt luate în considerare, orice denunț era cercetat pornindu-se de la prezumția de vinovăție.

Nu putem ști cum și cine a reclamat „abaterile” din Vâlcea. Nici cât a durat cercetarea ordonată. Dar

observând punctele notate în agenda Eleni Ceaușescu, am putea crede că și în ziua ședinței s-a consultat cu Emil Bobu (primit de două ori la Cabinetul 2) asupra ei. L-a chemat, ca de obicei, și pe Silviu Curticeanu. A avut treabă Elena Ceaușescu și cu Burciu de la gospodăria de partid. În acea zi, Nicu Ceaușescu, prezent și la ședința CPEX, a înregistrat și recordul celei mai lungi conversații la Cabinetul 2 din an: a stat 40 de minute! Să fi venit și despre el vreo sesizare ori reclamație la Cabinetul 2!

Lavinia BETA

JURNALE PERSONALE

2 Iunie

S-a făcut: Jack Lang a invitat la parada de la 14 iulie (aceea excepțională, pentru Bicentenarul Revoluției Franceze) 11 scriitori români care „luptă pentru apărarea drepturilor omului”.

CALENDAR

2 iunie (Vineri)

Soarele a răsărit la 5:34, a apus la 20:54

Luna a răsărit la 3:56, a apus la 19:48

Sărbătoare creștină: Sfântul Mare Mucenic Ioan cel nou de la Suceava; Sfântul Ierarh Mărturisitor Nichifor al Constantinopolului, Sfinții 48 Mucenici de la Lyon: Ier. Potin, Blandina fecioara și cei împreună cu dânsii

S-a întâmplat la 2 iunie 1989

● La San Salvador a avut loc ceremonia depunerii jurământului de către președintele ales, Alfredo Cristiani, învingător la alegerile de la 19 martie.

Ramona VINTILĂ

Dinescu, Deșliu, Blandiana, Bogza, Doinaș, Hăulică, Paler, Pleșu, Paleologu, Șora, Dan Petrescu. Tot el a cerut ca de Ziua Muzicii de la 21 iunie, compozitorii francezi să „consecre un cântec poporului român în luptă pentru conservarea identității sale culturale”.

Îl sun pe Goma, să-l felicitez pentru succes, și apoi Mănchil, pentru difuzarea imediată a știrii. Nu dau nici de

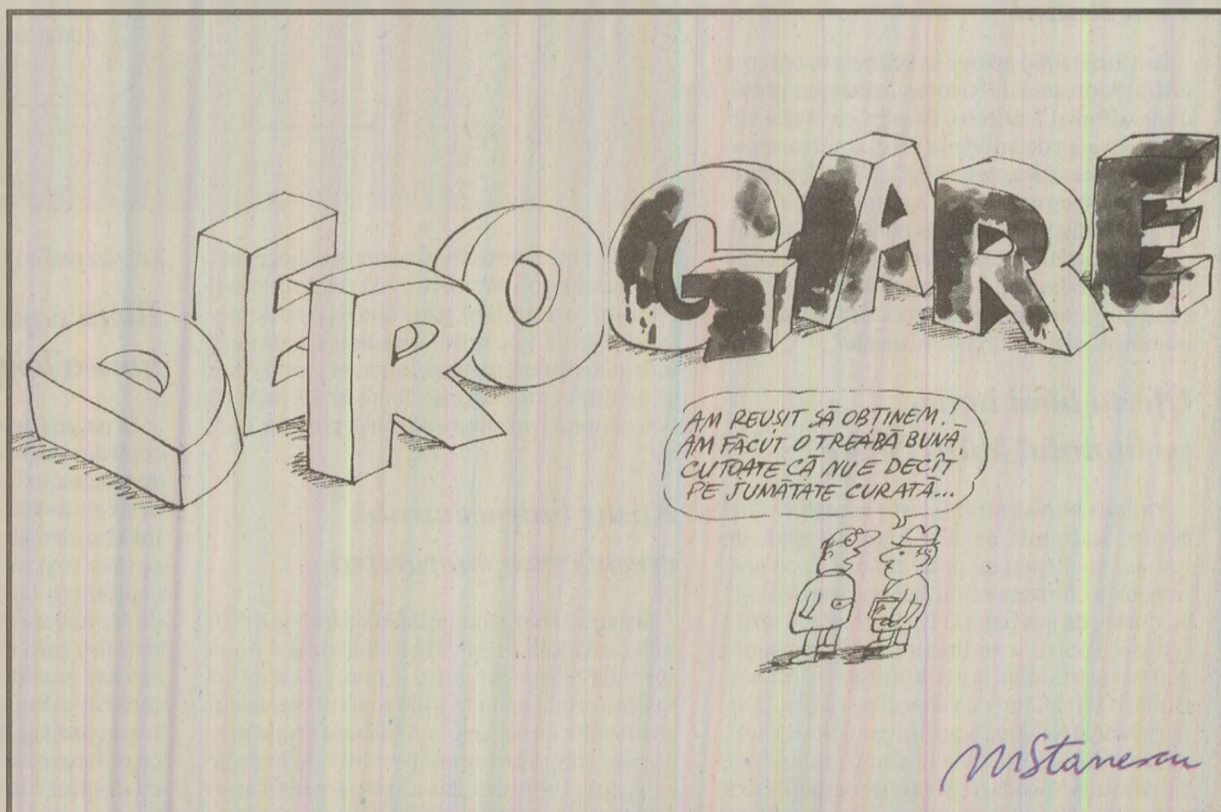
Stroescu, nici de Hurezeanu sau de N.C. Munteanu. Cu toții în week-end!

Monica Lovinescu, Pragul. Unde scurte V, București, Humanitas, 1995, p. 179-180

Dimineață ploioasă, timp rece. Merg la rectorat după aviz. În sala Senatului, televizorul deschis, se aude vocea monotonă și obosită a șefului, nu

discurs, dar vocalele ies la interval de câteva secunde, ca din gura unui suferind. Un om care se sufocă. Secretarul luresc nu știe la ce adunare vorbește omul, la o adunare oarecare, face mereu câte una, zice, ridicând din umeri. Îmi întinde o hârtie oficială, mă felicitez și adaug:

(Continuare în pag. a II-a)

DESTITUIRI, ZVONURI ȘI AMORURI, CU TOVARĂȘA VENERICA ȘI TOVARĂȘUL PĂȘĂRIN

(Urmare din pag. 1)

Nu se știe dacă „înălțimea” aprecierii era proporțională cu importanța funcției în „aparatură de partid și de stat”, dar, se spune că lui Emil Bobu, secretar al CC al PCR, tovarășa Venerica îi făcuse o bună impresie.

Despre Paulian Pășărin, șeful Militei locale, se spune că înainte de a ajunge la Vâlcea, fusese ba ofițer în garda lui Ceaușescu, ba că pilotul elicopterului prezidențial. Din numeroasele „dezvăluiri” făcute de generalul Nicolae Pleșău la diverse posturi de televiziune, vâlcenii le-au reținut pe acelea din care ar rezulta că Paulian Pășărin ar fi făcut parte dintr-un grup care complota și intenționa să atenteze la viața însuși „tovarășului Ceaușescu”. „Adulmecat” rapid de vigențele „organelor” de Securitate, prezumtivii complotiști ar fi fost imprăștiți care-ncoțor, de frică să nu-i afle „tovarășul”. Pășărin ar fi ajuns în aceste circumstanțe la Râmnicu Vâlcea.

Legendele locului spun că între Venerica Pătru și Paulian Pășărin, șeful Militei Vâlcea era, eufemistic vorbind, o relație foarte specială. Motiv pentru care cei doi erau de nedespărțit ziua-ntreagă. Ba, spun gurile rele, probabil și noaptea, de vreme ce s-au făcut vecini în imobilul bucluș.

Gazetarii din presa vâlceană antedecembristă și foștii activiști locali povestesc astăzi că la originea scandalului ar fi stat neînțelegerile dintre Venerica Pătru și Gheorghe Alboiu, primar la Râmnicu Vâlcea. Acesta din urmă ar fi „sesizat” la București, în scris, povestea cu blocul. Cunosând, se zice, simpatia lui Emil Bobu pentru Venerica Pătru, primarul Alboiu a pândit momentul când acesta era plecat din țară și abia atunci a înaintat jaba Comitetului Central. De sub ochii unui personaj care n-o simpatiza pe Venerica, turnătorii a aterizat exact pe biroul Eleni Ceaușescu. Din acest moment, „conflictul” crește în intensitate. Personajele nou-intrate în scenă, cuplul Nicolae și Elena Ceaușescu, fac roluri de mai mică întindere, dar esențiale în economia spectacolului. „Tovarășa”, se zice, o simpatiza pe Venerica. Sau o simpatizase până atunci. Ori de câte ori venea în Vâlcea avea cuvinte de laudă pentru ea, și o alina „fetița mea”. Și, se spune, venea destul de des, sau cel puțin așa a rămas în memoria locului. Motivul vizitelor – vila în construcție de la Olănești, începută în 1986, odată cu sosirea Venericăi la Vâlcea, terminată în vara lui 1989.

Printre legendele țesute în jurul cazului de la Vâlcea s-a amestecat și una legată de vila de protocol de la Olănești, construită între 1986 și 1989 pentru folosința familiei Ceaușescu

Pentru imobilul de protocol destinat folosinței cuplului prezidențial se foloseau materiale din belșug, și de cea mai bună calitate. Vreun binevoitor i-o fi șoptit Eleni Ceaușescu, după cum se spune, că marmura și faianța plănuită pentru „tovarășul” a ajuns în baia Venericăi. Argument forte, în orice rechizitoriu nescris. Un altul, din aceeași categorie: „atențorului” Pășărin trebuia îndepărtat din drumul „tovarășului” de la București la Olănești.

Versiune de învinuit

Parte din presupunerile alimentate de necunoașterea exactă a situației sunt lămurite de beneficiarul unuia dintre apartamentele din blocul incriminat. Mihai Bănuț, șeful secției de ortopedie la Spitalul Județean Vâlcea, cu delegație din

partea Ministerului Sănătății, susține că cele cinci camere ale apartamentelor erau de fapt, trei. Îmbunătățirile exagerate – motivul oficial al anchetei – ar fi fost plătite, susține domnia sa, de viitorii locatari. Iar că suprafața – consemnată în actul de acuzare ca fiind mult mai mare – depășea standardele cu vreo cinci-șase metri. Interlocutorul spune că apucaseră să se mute și că, la un moment dat, i-a venit ordin să părăsească locuința în decurs de o săptămână. În cazul domniei sale, acuzațiile oficiale spuneau că a ocupat abuziv un apartament de trei camere și că ocupa, tot abuziv, funcția de șef de secție. I s-a mai propozat „originea socială nesănătoasă” – că tatăl ar fi fost șef de garnizoană legionară. Membru de partid din 1965, două decenii director la Spitalul din Târgu Jiu, medicul ortoped a fost „pus în discuția” organizației de bază a PCR de la Spitalul Județean Vâlcea. Totul, pove-

șteste astăzi medicul, a durat maximum zece minute. În cuvântul său, a afirmat că tot ce s-a spus este adevărat, și a mulțumit colegilor. Ca membru de partid, a fost sancționat cu vot de blam. Profesional, a pierdut pe moment șefia secției de ortopedie. În plan locativ, consecința a fost că i s-a oferit un apartament mai mare, de patru camere, în altă zonă a orașului. Prin toamnă, își amintește doctorul Bănuț, a fost criticat și în Plenara Comitetului Județean de Partid Vâlcea.

Dacă ar fi trăit în anii '80, poate Caragiale, cu harul său greu egalabil, ar fi creat „O scrisoare pierdută” – partea a doua. Tot atmosfera „politică” a sfârșitului de secol XIX din urbea vâlceană i-a fost izvor de inspirație și pentru prima, „clasică” din manuale. Episodul de la Vâlcea, și urmele lăuate în arhive și în memorie, i-ar bucura pe literați și i-ar năuci pe istorici.

Cristina DIAC

ARTICOLUL ZILEI

Creăție, muncă, împlinire

Desfășurată în lumina sarcinilor reieșite din tezele și orientările cuprinse în Expunerea secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, prezentată la Plenara comună a CC al PCR, a organismelor democratice, a organizațiilor de masă și obștești de la 28 – 30 noiembrie 1988, factorii educaționali centrali și locali, comisile județene ale Festivalului național „Cântarea României”, sub îndrumarea organelor și organizațiilor de partid, au acționat în mod unitar pentru buna organizare a fazei județene care a constituit un bun prilej de intensificare a manifestărilor politico-educative, științifice și culturale-artistice pentru ca acestea să corespundă tot mai mult necesităților de educare a maselor, a tineretului, în spiritul concepției revoluționare a partidului, asigurând tuturor activităților și spectacolelor un pronunțat caracter militant, novator, angajant în scopul largirii orizontului de cunoaștere al maselor, de participare activă și conștientă a acestora la desfășurarea sarcinilor, economice, sociale, în plan teritorial, reieșite din Programul partidului.

Prin grija factorilor organizatorici și a comisiilor festivalului, etapa județeană s-a desfășurat pe genuri artistice de interpretare și creație. În peste 400 centre de concurs din țară, organizate în diferite localități, orașe, municipii, centre muncitorești și agroindustriale care au asigurat condiții corespunzătoare prezentării programelor artistice de către concurenți. De remarcat că, spre deosebire de edițiile trecute, actuala etapă județeană s-a bucurat de o mai largă popularitate în fața publicului din localitățile respective, prezent printr-un mare număr de spectatori, în multe locuri sălile de concurs fiind neîncăpătoare. Faptul se datorește înalte tinute artistice demonstrate de majoritatea formațiilor participante atât din punct de vedere al configurației repertoriului cât și al nivelului interpretativ, al modului de prezentare scenică a spectacolelor și concertelor de concurs.

În acest sens trebuie să subliniem interesul crescând al comitetelor de cultură și de educație socialistă care, în strânsă concurență au acționat în toată această perioadă pentru revederea repertoriilor formațiilor promovate la etapa județeană și înnoirea acestora față de edițiile trecute cu lucrări valoroase, realizate în ultimii ani. Ele au promovat, pe prim-plan, în programele

lor de concurs, lucrări literar-artistice inspirate din actualitatea noastră socialistă, din istoria și marile înfăptuiri ale poporului nostru, sub conducerea partidului, îndeosebi în Epoca Nicolae Ceaușescu, menite să contribuie la educația politică, patriotică, profesională, etică și estetică a maselor, în spiritul concepției revoluționare a partidului nostru.

Trebuie, totodată, remarcată grija sporită a comitetelor județene de cultură și educație socialistă, a comisiilor județene ale festivalului pentru o mai bună valorificare scenică a folclorului muzical și coregrafic prezente în mare măsură în etapa județeană, într-o diversitate de modalități de valorificare scenică a folclorului, realizând, în unele cazuri, adevărate parade ale cântecului, dansului și portului popular românesc.

Remarcabil este, de asemenea, faptul că pe parcursul desfășurării etapei, comisiile și jurile județene au organizat o seamă de dezbateri cu instructorii și activiștii culturali concurenți, pe marginea programelor artistice prezentate pe scena Festivalului, cu observații critice și recomandări pentru activitatea viitoare, atât pe linia repertoriului abordat cât și a modalităților artistice și a nivelului interpretativ.

Confruntarea cu exigențele jurilor și ale publicului a celor mai valoroase formații artistice de amatori, care domină în această perioadă peisajul cultural al țării, este întregită de expozițiile de artă plastică și artă populară organizate în toate județele țării, precum și de expozițiile republicane pe ramuri și domenii ale economiei cu participarea lucrărilor de creație științifică și tehnică promovate de la etapa județeană.

Astfel, marea întrecere a muncii și creației a celei de-a VI-a ediții a marului Festival se apropie de momentul desemnării laureaților, care va fi marcat de „Gala laureaților”, cu participarea celor mai valoroase formații de interpret și creatori amatori și profesioniști și de Expoziția „Cântarea României” cu lucrări de artă plastică, populară, artă fotografică și creație tehnico-științifică, de carte, film, artă teatrală și muzicală, organizate în cinstea celei de-a 45-a aniversări a victoriei revoluției de eliberare socială și națională antifascistă și antiimperialistă și a Congresului al XIV-lea al PCR.

Nicolae Nistor
Cântarea României, iunie 1989

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Ce are stomatologia cu ginecologia

(Urmare din pag. 1)

Diștarul a lăsat cleștele din mână, s-a șters de transpirație ca un salahor și a concluzionat profesionist: „Asta-i când nu avem radiografie. Dar de unde radiografiu?”

În gura mea, dezastrul era înfăptuit. Și trebuia făcut ceva pentru a nu pierde totul. M-am interesat în dreapta și în stânga și așa am aflat că la celebra Policlinică 10 se fac tratamente care mai amână „recoltarea manuală a dănturii”, cum îi plăcea diștarului să definească parodontoza. Cu megnumăram printre cei cu „legitimatie” la Policlinica 10. Dar, prin nașul unei kolege, am obținut una

care îmi dădea dreptul să merg doar la stomatologie și numai cele câteva luni care au mai rămas până la finele lui 1989.

Și iată-mă, cu frică în sân, în cabinetul stomatologului. „Nașul” îmi pune lumina în ochi, eu casc gura și el începe interogatoriul. De lucru în gura mea era cam un cincinal și nașul dădea semne că s-ar apuca de treabă.

„Dar la ginecologie ați fost?” – rostește sacadat o cucoană sfrijită, nebănuită în cabinet. Mă dumiresc cine a plesnit întrebarea și mă uit la „nașul” ca proasta-n târg. „Dar pe mine mă dor dinții, nu...” Sfrijita mi-o reteză scurt, cu freza: „Întâi la ginecologie, apoi la stomatologie, nu pricepi!”. O țin atât la

„informații”, pentru programarea la ginecologie. Abia peste patru săptămâni îmi vine rândul, adică pe la „Înălțare”.

Pe holul spre ginecologie, femeii ca la coafor. Ne uităm una la alta ca vacile. Pricepem că suntem îngăduite la „Policlinica 10”. Dar pentru această onoare trebuia mai întâi să ne facem datoria de prăsitoare ale neamului și abia după aceea să avem acces la un serviciu medical elementar. Unele renunțau, știindu-se cu musca pe căciulă. Șuierau cuvinte mute printre dinții cariati. Altele nu se lăsau. Îmi aud numele și ce să vezi?... Cu siguranță, sfrijita de la stomatologie avea o clonă la ginecologie. Sau, cine știe, avea clone în toate cabi-

netele celebrei policlinici. Clona de la ginecologie te executa rapid, fără milă, fără mânuși, pe bandă. O greață amară mi s-a ridicat din stomac în gură și am simțit nevoia să vărs. Clona mă cercetează ca pe un soarece de laborator. Cu ultimele puteri arunc o minciună: „Am uitat geanta în ITB”. Ies din cabinet și o iau pe străzile din jurul policlinicii, toate botezate cu nume de orașe din lumea largă, unde nu gândeam să ajung vreodată. De la un radio răgușit, plus fereaștră printre mușcate, se aude: „Dă, mamă, cu bicul în mine, că m-am jucat cu dragostea”. Și totuși, ce are stomatologia cu ginecologia?!

Magda MARINCOVICI

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

„Să dea Dumnezeu să fie ultima...”. Ies oarecum perplex de replica lui: ultima, adică să nu mai am nevoie de încă vreun „aviz” pentru plecare? Ori ultima în sensul că voi rămâne și n-o să mai am niciodată nevoie de așa ceva? Dar nu ultima, fiindcă în curând toate se vor răsturna? Intrigat. Pe urmă renunț să analizez ce vroia să insinueze omul meu, dacă era sincer ori mă provocă, dacă era simpatie în gândul lui, ori malție, ori o reflecție generală? La naiba! Plouă de 24 de ore continuu și e frig ca toamna, pronosticuri rele pentru iunie și, în genere, pentru toată vara, că va fi rece și ploioasă. – Moartea celei mai bune prietene a Corinei, Iaia Bodea. Profesorul Macaveli, care vine cu familia lui la masă, îmi aduce și această veste tristă. Mica adaugă: la ultima lor vizită, Iaia îi

spusese că tocmai a primit o scrisoare de la Corina, era bucuroasă, dar a adăugat că vrea să-i răspundă neîntârziat așa: acum că ți-ai făcut datoria deplină față de copiii tăi, nu uita că trebuie să ți-o mai faci și față de soțul tău! Nu știu dacă i-a scris chiar așa ceva, dacă a mai apucat să scrie acea scrisoare, gândul ei la mine însă mă înduioșează brusc. O cunoscusem prea puțin, n-aș fi crezut vreodată că am intrat în vreun fel în preocupările ei. Mai cu seamă că de un an era tot bolnavă. Când i-a depistat metastazele, medicul i-a spus brutal că nu va supraviețui mai mult de cinci ani. N-au trecut nici patru, s-a prăpădit. A trăit însă cu spaima în sân în tot acest timp. Un răgaz populat doar cu obsesia morții iminente, înainte de a-și vedea băieții intrați la facultate, porniți pe un drum al lor. În ultima vreme număra zilele până la examenul de admitere, rugându-se să-i dea Dumnezeu puterea să mai

trăiască numai atât cât să-i vadă trecuți peste examen. N-a apucat. A făcut o insuficiență cardio-respiratorie și după câteva ore a murit la clinică. – Telefon de la Rada. Ca întotdeauna, mă emoționează până la lacrimi. – Marian a plecat aseară. A rezolvat totul la București: viza italiană, biletul la vagonul de dormit prin Budapesta-Veneția, de unde va lua apoi un tren spre Roma. După 15 ani! O lungă detenție, după care oare cum îi va părea reînălțarea cu propria lui adolescență italiană? Vorbit cu Luci la telefon, să-i spun cât mă bucur pentru Marian, că a reușit să plece totuși. – Soții Regman în vizită, sosiți pentru aniversarea celor 50 de ani de la bacalaureatul lui. Luni, programat și pentru un control oncologic. Îl supără de mai multă vreme un braț, el crede că e în urma bolii din toamnă, dar...
Mircea Zăciu, Jurnal. IV, București, Editura Albatros, 1998, p. 446-447

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

Conform cerințelor, dramaturgia contemporană românească a fost bine reprezentată de piesele „Magazinul cu jucării”, „Ariciul albastru”, „Omul de pra” etc. ale lui A.I.T. Popescu. „Săptămâna” a fost deschisă cu expoziția de păpuși tradiționale românești din colecția etnografului Iosif Hertea.

Viva Italia!

La 2 iunie 1989 apărea în Știința telegrama oficială adresată de Nicolae Ceaușescu președintelui Italiei, Francesco Cossiga, cu ocazia sărbătoririi a 43 de ani de la proclamarea republicii. Cu această ocazie, și în Capitala României avuseser loc, cu o zi înainte, o manifestație organizată de Institutul Român pentru Relații Culturale cu Străinătatea și Asociația de Prietenie Româno-Italiană. La eveniment au fost prezenți Luigi Amaduzzi, ambasadorul Italiei la București, și membri ai ambasadei.

Oferta lunii iunie, pe litoralul Mării Negre

Vremea bună a atras turiștii la malul Mării Negre. Stațiunile au fost luate cu asalt de români și oaspeți de peste hotare. Li se promiteau în ofertele vremii „sejururi de neuitat” cu durate de la 3 până la 12 zile. Toate la tarife reduse! Pentru a se bucura de frumusețea patriei, turiștii aflau la mare puteau vizita Delta Dunării ori călători cu vaporul pe Canalul Dunăre-Marea Neagră. Și elevii aveau motiv suplimentar de bucurie să-și termine anul școlar. Tabăra de la Năvodari era gata de oaspeți! Dacă

frunțașii nu iubeau marea, puteau alege una din celelalte 300 de tabere și colonii, în cele mai pitorești zone ale țării, găzduind 65.000 de pionieri și școlari pe serie”, excursii și drumetii județene și interjudețene, întreceri sportive sau Expedițiile „Cutezătorii”. Toate în „locurile de neasemuită frumusețe ale țării, pline de istorie”.

Răsar hidrocentrale, crește criza energetică

Sistemul energetic național s-a îmbogățit. În județul Vâlcea a fost dată în folosință o nouă centrală hidroenergetică, de această dată pe Bistrița, unde până în 1989 mai fuseseră construite alte două. Cele trei hidrocentrale produceau împreună aproape 7 MW de energie electrică și se preconiza că pe parcursul anu-

lui „vor realiza peste 200 milioane kWh”.

Bieții copii din lumea bogată!

La pagina de externe a Științei – „sărmanii” copii din vestul Europei. Căci, dacă în România aveau create toate condițiile pentru a crește deștepti și sănătoși, în țările dezvoltate există încă numeroși copii ale căror destine sunt din ce în ce mai afectate de tarele vieții societății capitaliste. Lipsa de locuințe, șomajul, condițiile mizere de viață, toxicomania întinsecă încă din zorii vieții copiilor copilariei”. Nu se ratează posibilitatea unei polemici pe tema încălcării drepturilor omului. „Anumite centre de propagandă din țările occidentale trec cu vederea că drepturile omului încep, de fapt, cu dreptul tuturor copiilor la copilărie.” Iar

America, conform nu se știe căru studiu, le-a încălcat, căci „12 milioane de copii din SUA aparțin unor familii care nu pot să le asigure condițiile minime de trai”.

Tehnologie unicat în Europa

Încercarea lui Nicolae Ceaușescu de eliminare a importurilor era resimțită în toate domeniile, dar mai ales în cel industrial. Zilnic, ziarul raportau noi succese ale inventatorilor și inovatorilor din fabrici și uzine. Astfel, la Întreprinderea Mecanică Mârșa, inginerii au finalizat noile utilaje de mare eficiență: autobasculanta diesel electrică de 110 tone și buldozerul pe șenile de 575 cai putere, „unice pe plan european”. Numeroase tehnologii elaborate la Mârșa puteau fi utilizate și în industria textilă, eliminând astfel importul.

Șoimi și pionieri în „era informaticii”

Numărul pionierilor și șoimilor patriei era, după statisticile oficiale, de 3.558.422, aproximativ o șesime din numărul locuitorilor României. Pentru ei, erau organizate an de an, în afara programelor școlare, cursuri tehnico-aplicative, științifice, dar și de creație artistică. De puțin timp, pionierii se puteau înscrie și la cercuri de informatică. În 1989, România se lăuda cu laboratoare de informatică destinate acestor copii, înzestrate cu peste 600 de calculatoare, 100 de monitoare color și 1.000 de minidischete.”

Alexandra ZOTTA

SANȚIONAREA UNOR ABUZURI SĂVÂRȘITE DE PRIM-SECRETARUL COMITETULUI JUDEȚEAN VÂLCEA AL PCR

(Urmare din pag. 1)

Din controlul efectuat a rezultat că cele semnalate se confirmă.

În anul 1988 s-a construit, pe baza unui proiect unicat, în zona centrală a municipiului Rm. Vâlcea, un bloc de șase apartamente la care s-au încălcat prevederile legii sistematizării, s-au realizat suprafețe locuibile și spații de deservire mai mari decât normele legale, finisaje îmbunătățite și garaje la parter, interzise de normativele în vigoare, ceea ce a dus la depășirea cheltuielilor care au fost acoperite nepermis din economii de la alte construcții de locuințe.

Deși dețineau locuințe corespunzătoare în centrul orașului, s-a mutat în blocul nou construit tovarășa Pătru Venerica împreună cu inspectorul-șef al Inspectoratului județean Vâlcea al Ministerului de Interne, primul vicepreședinte al Consiliului popular județean Mehedintzi, secretarul Comitetului județean de partid Olănești, directorul Trustului I.A.S. Rm. Vâlcea, element abuziv, cu atitudine nedemnă în muncă și viață, precum și un medic de la Spitalul județean care provine dintr-o familie cu trecut politic necorespunzător, toți ocupând, astfel, spații ce depășesc normele legale.

Tovarășa Pătru Venerica a încălcat, totodată, hotărârile de partid și legis-

lării intrucât a aprobat apartamente în Rm. Vâlcea lui Stoica Gheorghe, care în prezent îndeplinește funcția de prim-vicepreședinte al Consiliului popular județean Mehedintzi, și lui Vlădoiu Aurel, secretar al Comitetului județean de partid Olănești.

Încălcarea normelor de etică și echitate socialistă și abuzurile săvârșite de tovarășa Pătru Venerica și celelalte cadre din județul Vâlcea au creat comentarii nefavorabile, atât în municipiul Rm. Vâlcea, cât și în județ.

Față de abaterile grave săvârșite, se propun următoarele:
– Pătru Venerica să fie eliberată, pentru activitate necorespunzătoare, din funcțiile de prim-secretar al Comitetului județean Vâlcea al PCR și președinte al Consiliului popular județean, și trimisă să muncească în alt județ, fără a deține, timp de doi ani, funcții de conducere în organele de partid și de stat, în conformitate cu prevederile Statutului PCR.

– Celelalte cadre care poartă răspunderea pentru încălcarea hotărârilor de partid și legilor țării să fie puse în discuția Comitetului județean de partid și de stat, în conformitate cu prevederile Statutului PCR.
– Celelalte cadre care poartă răspunderea pentru încălcarea hotărârilor de partid și legilor țării să fie puse în discuția Comitetului județean de partid și de stat, în conformitate cu prevederile Statutului PCR.
– Abuzurile din județul Vâlcea să fie prelucrate cu președinții, prim-vicepreședinții și vicepreședinții care răspund de construcția de la consiliile populare județene.

DIN ARHIVELE SECURITĂȚII

Se pregătea eliberarea lui Dumitru Iuga

La data de 02.06.1989, lt. col. Deleanu Vasile și cpt. Doban Adrian au organizat și realizat la SMB (Securitatea Municipiului București, -n.r.) contactarea numiților Șaliga Elena, Iuga Argentină și Columbia, soția, respectiv fiicele lui Iuga Dumitru, deținut politic, în scopul stabilirii poziției lor față de apropiata eliberare a celui în cauză.

Încă de la începutul discuției li s-a comunicat că recentul vorbitor realizat de fiice cu tatăl lor la Penitenciarul Jilava este rezultatul înțelegerii manifestate de organele de stat, deși atitudinea și comportamentul său nu au dovedit niciodată pe parcursul executării detenției că ar fi recompensat cu unele îmbunătățiri ale regimului din pușcărie. De asemenea, s-a pus problema grijii pe care ar trebui să i-o acorde familia lui Iuga Dumitru, pentru ca pe viitor să nu mai comită fapte care contravin legalității socialiste. Deoarece numai de comportarea sa și modul cum se va reintegra în societate va depinde atitudinea organelor Ministerului de Interne față de el. Șaliga Elena a relatat că nu a fost de acord cu faptele comise de sotul ei, îi detesta comportamentul avut în perioada premergătoare arestării, iar ca urmare erau despărțiți în fapt, a respins încercările de a menține legătura cu acesta prin alți deținuți eliberați pe parcurs, însă, datorită insistenței celor două fiice, acceptă să-l reprimască acasă după punerea în libertate. A promis că va depune toate eforturile pentru a-și reface relațiile cu sotul ei și, se va preocupa cu mai multă atenție de acesta, însă, în situația că nu va renunța la atitudinea și relațiile avute anterior condamnării, este hotărâtă să părăsească domiciliul și se va muta la sora sa, Revnic Violeta. Totuși, speră ca Iuga Dumitru să aibă o altă atitudine după eliberare și, încadrându-se în serviciu, revenind la profesia inițială de vopsitor, nu va mai „avea timp de alte preocupări”, așa cum s-a

intâmplat când lucra la RTV, unde era un program foarte lejer. Și cele două fiice au aceeași părere, sperând în schimbarea comportamentului tatălui lor, pe care îl așteaptă să revină în mijlocul familiei. Cu această ocazie s-a realizat atenționarea acestora asupra conduitei în general pe care trebuie să o aibă în societate, cu accent pe necesitatea respectării legalității socialiste, și au fost sensibilizate în legătură cu pericolul la care se pot expune ca urmare a implicării într-o eventuală acțiune necorespunzătoare inițiată chiar de o terță persoană. Discuția cu Iuga Argentină și Columbia a fost orientată și în direcția influențării lor de a nu accepta din partea tatălui lor eventuale influențe negative, fiind încă o dată atenționate asupra consecințelor ce le-ar putea suporta într-o asemenea situație.

Șaliga Elena a dat asigurări că a înțeles sensul și scopul discuției, a promis că va avea grija necesară privind educarea în continuare a fetelor, urgentarea încadrării în muncă a lui Columbia, iar în limita posibilităților, și înțelegerii și față de Iuga Dumitru. De asemenea, s-a arătat mulțumită că a fost invitată la această discuție, menționând totodată că dorește un număr de telefon al organelor M.I., pentru a solicita sprijinul la nevoie.

În finalul discuției i s-a promis că va primi numărul telefonului solicitat cu prilejul unei alte întrevederi, aspect cu care cea în cauză a fost de acord.

Lt. col. Deleanu Vasile
Cpt. Doban Adrian

Extras din dosarul de urmărire informativă a lui Dumitru Iuga, provenit din arhiva CNSAS

„Bomba de plastic“

(Urmare din pag. 1)

Din cele patru aspiratoare care se găseau în incinta curată a mai rămas unul singur.

Incendul din noaptea de 20 spre 21 aprilie a distrus trei aspiratoare și a ars perdelele de cauciu. Incidentul nu a avut victime! Disciplina de partid le aștepta însă. În ciuda variantelor care au apărut imediat după incendiu, eu am încercat să văd realitatea așa cum trebuie. Nu voiam să facă nimeni închisoare numai pentru că așa cerea partidul. La final am stabilit: neglijență în serviciu! A relatat bărbatul care a întocmit o parte din raport.

Depășirea programului

Cea mai mare problemă a fost însă întârzierea provocată de incendiu. Fumul masiv a intrat în canalele de combustibil, motiv pentru care a trebuit refăcută camera curată. Montajul a fost întârziat de curățarea celor 36 de tuburi. Șase luni a durat întregul procedeu! La momentul producerii incendiului, reactorul se găsea în fază avansată de introducerea combustibilului. Ancheta a trebuit predată în fix 48 de ore.

În cele două zile, specialiștii au trebuit să stabilească atât cauzele incendiului, cât și vinovații care, potrivit pretențiilor de la acea vreme ale partidului, ar fi trebuit să ajungă direct în pușcărie. În ciuda presiunilor, nimeni nu a ajuns să facă nici măcar o zi de închisoare. Au fost sancționați patru muncitori, care nu au mai lucrat niciodată la Cernavodă. Concluzia incendiului din aprilie '89 a fost sintetizată în câteva cuvinte de cel care a semnat raportul: „Nu a fost un eveniment de senzație, dar a fost considerat un incident nepermis pentru o centrală aflată în construcție”.

Precizările biroului de presă

În urmă cu mai bine de o lună, chiar în ziua accidentului din '89, în paginile Științei am încercat să dezvăluim o parte din evenimentul de la Cernavodă. Răspunsurile nu au venit însă așa cum ne-am fi așteptat. Într-un final, prin biroul de presă al SN Nuclearelectrica SA au venit următoarele precizări în legătură cu incendiul de la Cernavodă: „Timpul este nemilos cu memoria. Peste acel

eveniment s-au suprapus atâtea altele, încât detaliile lui se pierd. Am fost printre primii anunțați de evenimentul produs în jurul orelor 2:00-3:00 dimineața și am asistat la lichidarea incendiului care a fost stins în conformitate cu procedurile obișnuite ale pompierilor. Paradoxal este însă faptul că tocmai modul în care a fost stins incendiul ne-a dat bătaie de cap în ceea ce privește înlăturarea urmărilor. Astfel, s-a constatat că, în urma folosirii apei de incendiu a avut loc o contaminare cu clor a fittingurilor terminale și a fost necesar să executăm operații minuțioase de spălare a lor cu apă demineralizată. Ulterior am efectuat controale repetate. După ce s-a constatat că beneficiarul nu are nici o responsabilitate în producerea incendiului, am fost lăsați liniștiți să ne ocupăm de lichidarea contaminării cu clor și inspectarea stării canalelor despre combustibil, care nu aveau combustibilul nuclear în ele. Pentru aceste operații a fost alcătuită o echipă de intervenție. Evenimentul de care vorbim nu a avut un impact ce a fost resimțit pe plan psihic și organizatoric de către personalul de conducere a firmei de montaj.”

Luia BARBU

DIN ARHIVA CC AL PCR

Pentru accidentul de la Cernavodă, Ceaușescu a pedepsit de sus până jos

(Urmare din pag. 1)

Am raportat și Biroului Executiv (al Guvernului - n.n.), vă raportează și dumneavoastră, și Comitetului Politic Executiv că sunt întru totul de acord cu măsurile care au fost luate de conducerea superioară, de dumneavoastră, Tovarășe Secretar General, pentru a fi atenționat în legătură cu lipsa mea de preocupare pentru întărirea ordinii și disciplinei la acest obiectiv unde s-a petrecut un fapt deosebit de gravitate, numai printr-un noroc, printr-o întâmplare, să spun așa, nu a condus la o situație cu totul greu de explicat în legătură cu această unitate. Cauzele estimate, dacă focul se extindea la calandree, după calculele făcute de specialiști, ajungeau la două miliarde și jumătate și la o întârziere de doi ani și jumătate cu această unitate.

Spun acest lucru, Tovarășe Secretar General și tovarășii din Comitetul Politic Executiv, pentru că aceasta a fost posibilă în condițiile unui lanț de slăbiciuni, de lipsă de ordine și de disciplină în execuția lucrărilor de acolo și, din păcate, și astăzi continuă să se manifeste o serie întreagă de lucruri. Dimineața am vorbit cu Popa, adjunctul ministrului care este acolo, a venit proiectantul-șef de la Cando (corect: CANDU - n.n.) la centrală, a făcut un control la sudurile pe care le fac oamenii de la construcția de mașini și 40% din sudurile făcute trebuie refăcute, nefiind în conformitate cu normele de exploatare a centralei. Aceasta dovedește multe și multe alte lucruri.

Am raportat primului-ministru în legătură cu modul în care a fost asigurată asistența tehnică și problema controlului tehnic de calitate unde, de asemenea, s-au manifestat și continuă să se manifeste probleme deosebite de grave.

Vă raportează aceste lucruri numai prin câteva exemple, pentru că ele sunt numeroase și nu vreau să vă rețin pe dumneavoastră aici, pentru faptul că am înțeles măsurile de atenționare care pe un act de clemență al dumneavoastră personal, ca pe un act de mare omenie pentru noi toți care am provocat această stare de lucruri, care putea conduce la o situație deosebit de gravă.

Vreau să vă asigur că am tras toate învățămintele necesare și în viitor voi acționa altfel pe această platformă față de modul în care am înțeles să discut cu oamenii.

Vă raportează, Tovarășe Secretar General, că la nici un obiectiv în economia națională nu avem atâția adjuncți de miniștri care efectiv stau acolo. Sunt cinci adjuncți de miniștri, inclusiv tovarășul Mihulecea, plus numeroase alte cadre de răspundere în acest obiectiv, și considerând că fiind ei acolo nu întodeuna am pus accentul pe care trebuia să-l pun și eram obligat pe probleme de măsuri de ordine și disciplină.

Nu voi mai proceda în viitor așa și voi lua măsurile care îmi revin ca sarcină și obligație mie personal.

Tov. Ion Radu: Tovarășe Secretar General,

vă raportează că sunt pe deplin conștient de răspunderea care îmi revine în realizarea obiectivelor energetice nucleare. Din ceea ce s-a întâmplat acolo, și eu am înțeles că atenționarea mea este un eveniment deosebit față de dumneavoastră, de tovarășa Elena Ceaușescu, întrucât având răspundere directă față de ceea ce se efectuează la unitatea de la Cernavodă trebuia cu mai multă fermitate să acționez pentru întărirea disciplinei cu oamenii pentru înlăturarea tuturor cauzelor ce au condus la acest eveniment deosebit de grav, care pune în pericol obiectivul de acolo și putea să devină, cum se spune, și mai grav.

Am tras maximum de învățăminte, Tovarășe Secretar General, privesc cu toată răspunderea atenționarea mea și misiunea pe care dumneavoastră mi-ați încredințat-o, de a răspunde de acest obiectiv, împreună cu tovarășul Dincă și cu ceilalți tovarășii, voi face tot ce îmi stă în putință ca asemenea lucruri să nu se mai întâmple. Vom acționa în așa fel încât să eliminăm o serie întreagă de minuscule care se mai manifestă acolo. Am luat măsuri, dar nu suficiente care să ducă la îmbunătățirea calității, la întărirea ordinii și disciplinei.

În continuare, va trebui să acționăm și mai serios decât până acum pentru a realiza acest obiectiv conform sarcinilor date.

Tov. Nicolae Ceaușescu: Președintele Comitetului pentru Energia Nucleară este aici?

Tov. Silviu Curticeanu: Este.

Tov. Cornel Mihulecea: Tovarășe Secretar General, vă rog să-mi permiteți să vă spun că și eu mă fac vinovat pentru ceea ce s-a petrecut la Cernavodă.

Tov. Elena Ceaușescu: De control răspunde, mi se pare, Comitetul pentru Energia Nucleară, da?

Tov. Nicolae Ceaușescu: Cum a fost posibil să se încalce normele elementare? Sigur, răspund cei care conduc, dar voi aveți răspunderea de control! Ce, trebuie să vină acel din Canada să facă controlul?! Voi ce faceți, dormiți!

Tov. Cornel Mihulecea: Este vorba despre niște instalații la care lucrau montori, dar și eu mă fac vinovat de ce se întâmplă acolo, pentru că aici trebuia să se aibă în vedere și protecția muncii.

Tov. Nicolae Ceaușescu: Nu e vorba despre nici o protecție a muncii! Asta este problema tehnică, de organizare, nu de protecția muncii!

Tov. Elena Ceaușescu: Ei răspund de protecția muncii.

Tov. Nicolae Ceaușescu: Aici nu e vorba despre protecția muncii, e vorba despre asigurarea avutului național, de a asigura executarea în condiții bune a instalației.

Tov. Cornel Mihulecea: Am luat toate măsurile ca instalațiile să rămână complete. Am luat, de asemenea, măsuri ca totul să se facă cu o siguranță de 100 la 100, să nu mai fie nici un fel de defecțiuni la aceste instalații.

Am înțeles sarcinile ce-mi revin și voi face totul pentru îndeplinirea lor în cele mai bune condițiuni.

Tov. Nicolae Ceaușescu: N-am înțeles poate eu, la Consiliul de Miniștri nu s-a avut în vedere și răspunderea Comitetului de Stat pentru Energia Nucleară, care este tot în subordinea Consiliului de Miniștri?

Tov. Constantin Dăscălescu: Tovarășe Ceaușescu, când am dezbătut în Biroul Executiv (al Guvernului - n.n.), am trecut în material, pentru că așa am discutat atunci, să se dezbată în Comitetul de Stat pentru Energia Nucleară, nu l-am sancționat pe el.

Tov. Nicolae Ceaușescu: Păi, de ce?

Tov. Constantin Dăscălescu: O să facem, neapărat, se impune.

Tov. Nicolae Ceaușescu: Păi, nu se poate, că s-ar putea înțelege că nu are nici o răspundere.

Tov. Constantin Dăscălescu: Aveți dreptate, tovarășe Ceaușescu.

Tov. Nicolae Ceaușescu: Și primul secretar - am pus un organizator de partid special acolo, nu pentru alte probleme, tocmai pentru problemele de ordine, de disciplină!

Tov. Mihai Marina: Tovarășe Secretar General, vă raportează, am fost dintre cei prezenți primul după acest eveniment și m-am ocupat efectiv de lichidarea urmărilor, cu atât mai mult îmi dau seama de gravitatea consecințelor care puteau fi înregistrate în urma acestui incendiu, pornind de fapt de la un cablu prost izolat, dar fondul de disciplină, lipsa exigenței controlului tehnic, rezultă cu atât mai mult cu cât a fost vorba despre un cablu și un tablou în permanență supragreutate și în fața ochilor celor care lucrau, că dacă era undeva unde controlul să-l faci la nu știu ce diferență ziceai că n-a ajuns, lipsă de răspundere a celor care se ocupă, dar în prezența și în fața cadrelor de bază.

Vă asigur că am desprins toate concluziile necesare pentru activitatea organizațiilor de partid, pentru că lipsa de disciplină, slabul control tehnic pornesc și de lipsa de exigență a organizațiilor de partid, a comunistilor cu funcții de răspundere. Noi, în paralel, am făcut cercetare și pe linie de partid și pentru alte cadre, în afara celor vizate direct în raportul prezentat de colectivul de anchetă și asupra cărora a luat măsuri Guvernul. Deși o serie de acțiuni le-a demarat în continuare, suntem pregătiți ca după acest Comitet Executiv să discutăm aceste probleme din nou cu tot activul de partid, cu toate organizațiile de partid, să dezbătem în spiritul orientărilor și indicațiilor formulate de dumneavoastră la ultima ședință a Consiliului de Stat, în adunări extraordinare ale oamenilor muncii din toate întreprinderile de pe platformă.

Vă asigur că am tras și noi învățămintele respective, ne simțim părtași la ceea ce s-a întâmplat acolo și vă asigurăm că vom face totul să nu se mai repete nicăieri, dar cu atât mai mult aici, unde există o concentrare de valori deosebite de mare.

Tov. Nicolae Ceaușescu: Sunteți de acord cu măsurile care s-au luat, tovarășii, și singur, cu ceea ce am discutat, de a se vedea să fie luate în continuare măsuri.

Toți tovarășii sunt de acord.

Cenzura a scăpat „Libertatea“ lui Victor Socaciu la Mamaia

Victor Socaciu a reușit să ducă la Mamaia piesa „Libertate”, compusă în primăvara lui 1989 FOTO: Arhiva Personală Victor Socaciu

„Ideal, ideal, ca un zbor înalt”... Victor Socaciu vorbea (sau mai bine-zis cânta) despre libertate în plină Epocă de Aur! În 1989, Victor Socaciu voia Libertate. Așa se face că, în primăvara aceluia an a compus melodia cu același titlu. Și-a luat chitara-n mână și înima-n dinți și s-a prezentat cu această piesă la Festivalul de la Mamaia. Era cunoscut, la fel ca și acum, drept un exponent al folkului românesc, însă a simțit nevoia de libertate de exprimare. De a-și arăta și o altă latură artistică, dar și ideea de a lansa un mesaj extrem de îndrăzneț pentru perioada aceea: acela de a privi libertatea ca pe un ideal, care la un moment dat chiar va fi atins. Cum de-a scăpat de cenzură, nici chiar artistul nu-și da seama. „Și eu m-am mirat cum de-a reușit să treacă de presecții și selecții acele cântece. Participam pentru prima dată la Festivalul de la Mamaia, la Secțiunea Creație. Am avut o mare surpriză când am aflat că piesa a fost acceptată. Am interpretat-o atunci în primă audiere. Îmi amintesc că am fost singurul readus la rampă. A trebuit să vin din nou în scenă, fiindcă aplauzele nu se mai opreau”, își amintește Victor Socaciu. Care a fost secretul succesului? „Mesajul, cu siguranță - susține artistul. Acesta a fost punctul forte. Nu neapărat compoziția sau acordurile. Cel mai important a fost mesajul. Nu am luat nici un premiu la ediția cu pricina, dar știu sigur că a fost una dintre cele mai aplaudate piese”, ne-a declarat cantautorul.

Lată piesa respectivă. „Muzica și versurile îi apartin artistului. „Șovăind ne-am desprins dintr-un ev cromagnon. / Am trecut experiențe cu sclavi și inchiziții. / Omenirea tot urcă civilizator / Spre un sfânt ideal care e libertatea. // Mai sunt drumuri barate de fărâdelegi. / Chiar popoare mai sunt subjugate absurd, / E

Socaciu ar fi trebuit să parcurgă un drum bine definit și dinainte stabilit: trebuia să fie difuzată la radio imediat, așa cum se întâmpla cu celelalte piese participante la festival. Însă „cei abilitați” au hotărât altceva. S-o facă uitată. Era o „rușine” ca un astfel de text să scape cenzurii. „Chiar dacă nu se numărau printre premiante, toate cântecele erau difuzate pe unde scurte. Dintre toate compozițiile însă, numai această piesă n-a mai fost auzită”, spune folkistul. A fost aruncată într-un sertar și n-a mai fost difuzată... până într-o zi. Până la data de 22 decembrie 1989. Aceasta a fost prima piesă ieșită în eter la Radiodifuziunea Română, în momentul în care a început Revoluția. Cătălina IANCU

ECONOMISEȘTI și CITEȘTI!

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI
O colecție de literatură românească

În fiecare miercuri,
numai cu **JURNALUL NAȚIONAL** 10,9 LEI
CEL MAI CITIT ZIAR DE CALITATE
www.jurnalul.ro

Căntite se distribuie la chioscuri sau cu abonamentul Jurnalul PLUS și Jurnalul cu Carte.

DIN PRESA INTERNAȚIONALĂ

ROMÂNIA RESPINGE ACUZELE CU PRIVIRE LA ÎNCĂLCAREA DREPTURILOR OMULUI

Cotidianele Le Monde și El Pais din 2 iunie scriau că Theodor Meleşcanu, delegatul României la Conferința pentru Securitate și Cooperare în Europa (CSCE) de la Paris, a reiterat refuzul țării sale de a accepta mecanismele adoptate de țările CSCE în privința respectării drepturilor omului FOTO: AGERPRES

La începutul lunii iunie, presa europeană debătea intens acuzațiile aduse regimului de la București, referitoare la încălcarea drepturilor omului. În aceeași zi, la 2 iunie 1989, două dintre ziarurile importante ale vremii (El Pais și Le Monde) publicau articole pe această temă.

Pentru a doua zi la rând în cadrul Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa (CSCE) de la Paris, la care participă 35 de țări, România își afirmă refuzul de a se supune criticilor cu privire la poziția sa în problema drepturilor omului.

Delegatul român, Theodor Meleşcanu, a amenințat cu părăsirea discuțiilor, nefăcând în final acest gest. „Nu îmi place faptul că această conferință devine un tribunal care încearcă pedepsirea vinovățiilor”, a spus reprezentantul român care a reiterat refuzul țării sale de a accepta mecanismele adoptate de țările CSCE în privința respectării drepturilor omului. Izolarea României s-a accentuat și din cauza tratamentului pe care guvernul lui Ceaușescu îl aplică populației rurale, care, potrivit planului de modernizare agrară, este forțată să își părăsească căminele.

Reuniunea de la Paris

Informațiile care au fost difuzate miercuri, 31 martie, despre reiele tratamente aplicate de curând opozanților române Doina Cornea au contribuit la agravarea situației României, luate la întrebări de mulți vorbitori cu ocazia deschiderii reuniunii de la Paris, care preceda Conferința CSCE

consacrată drepturilor omului.

Intervenția în cadrul reuniunii a șefului delegației române de miercuri după amiază a fost doar o reluare a celor afirmate de ministrul de Externe român acum câteva luni la Viena, și anume că România asigură „condițiile obiective” de manifestare a drepturilor omului cu condiția de a se feri de orice ingerință în afacerile interne ale unui alt stat. Cu ocazia unei conferințe de presă care a avut loc miercuri la Paris, șeful delegației americane, domnul Abram, a văzut în faptul că România continuă să fie prezentă la reuniunile CSCE un semn că încă mai există speranțe și că această țară va reuși probabil la un moment dat să se apropie de confrunții săi.

Federația internațională a comitetelor de supraveghere a acordului de la Helsinki a publicat cu ocazia reuniunii de la Paris un raport care trece în revistă multiplele violări ale principiilor de la Helsinki de către autoritățile de la București. Oricine exprimă opinii care sunt cătuși de puțin divergente față de politica guvernamentală și în special față de politica președintelui Ceaușescu, își asumă riscul de a fi hărțuit, reținuți și arestați, susține federația. Chiar dacă se susține incapacitatea să estimeze numărul prizonierilor politici, ea citează numele a 35 de deținuți de opinie români și menționează că numeroase persoane sunt arestate la domiciliu sau sunt supuse unei supravegheri permanente.

Federația afirmă că are cunoștință de cazuri de tortură și de bătăi. În final amintește și de proiectul de distrugere a mii de sate românești despre care menționează cu satisfac-

ție că nu a fost încă aplicat atât de radical cum fusese prevăzut. Acest plan nu este decât „vârful icebergului” și federația face referire la represiunea minorităților (unguri, germani, sărbi, țigani), atentatele la libertatea religioasă și la libera circulație a persoanelor.

Mai există o țară care a fost atacată cu ocazia ședinței de deschidere a reuniunii de la Sorbona: Bulgaria, pusă la zid de ministrul turc de Externe din cauza integrării forțate și a represiunii care recent s-a soldat cu morți în rândul comunității turce din Bulgaria. Domnul Yilmaz a declarat că examenul acestei „tragedii” se va constitui într-un „test al speranțelor care s-ar putea clădi pe viitorul dimensiunii umane în cadrul proceselor CSCE”.

Chiar dacă anunțul eliberării comitetului Nagorno-Karabakh a consolidat imaginea URSS-ului în ceea ce privește drepturile omului, au existat câteva exclamații sovietice, membri ai delegațiilor occidentale, care au reamintit că încă nu este totul perfect.

Mai mulți intelectuali sau opozanți din țările Europei de est care au fost invitați la Paris nu au putut obține viza de ieșire din țară. Delegatul american s-a declarat „bulversat” de asta. El a ținut să reamintească, în cursul conferinței sale de presă, că participarea Statelor Unite la o reuniune despre drepturile omului la Moscova, prevăzută pentru 1991, este condiționată în mod expres de liberul acces al participanților.

InfoMina

DIN ARHIVA MINISTERULUI AFACERILOR EXTERNE

Ungaria se pregătea de introducerea sistemului pluralist

Tovarășului Emil Bobu, Tovarășului Ion Coman, Ion Stoian, Tovarășului Ioan Totu, Tovarășului Iulian Vlad,

Luând cuvântul, la 1 iunie a.c., în cadrul sesiunii Parlamentului ungar, primul-ministru Miklós Németh s-a referit pe larg la problemele actuale economice și politice care confruntă Ungaria.

El a afirmat că programul guvernului constă din:

- Depășirea structurii est-europene, care durează de mai multe decenii,
- Desființarea statutului partidului,
- Edificarea sistemului politic pluralist.

1. Respingând acuzațiile potrivit cărora ritmul rapid al procesului legislativ actual ar urmări crearea de avantaje în favoarea unor forțe ale PMSU mai organizate, premierul M. Németh a cerut urgentarea negocierilor dintre partid și „masa rotundă a opoziției”, în problemele fundamentale ale Constituției, reformelor și economiei naționale. Declarând că guvernul va duce la îndeplinire hotărârile adoptate de participanții la negocieri.

Afirmând că anii următori vor supune Ungaria unor încercări dure, el s-a referit la necesitatea de a se alinia țărilor dezvoltate și de a înlătura forțele divizării și urii pentru a nu face din istorie un mijloc de discordie.

2. Recunoscând lipsa de încredere pe care o manifestă societatea ungară față de conducerea politică a țării drept o problemă fundamentală a politicii interne, M. Németh a subliniat că unitatea din ultimele două decenii nu mai poate fi refăcută și a chemat la acțiune toate forțele dispuse să colaboreze cu guvernul său.

„Ținând seama de interesele națiunii, acest guvern și-a asumat cultivarea tradițiilor și valorilor care îi unesc pe maghiarii din patrie cu cei care trăiesc dincolo de frontierele de stat. El a sprijinit și sprijină realizarea activității proprii a naționalităților din Ungaria și asigurarea con-

dițiilor sociale, politice și culturale ale existenței acestora. Guvernul a reprezentat și reprezintă, adresându-se și forurilor internaționale, cauza maghiarimii, inclusiv pe cea a minorității maghiare care trăiește în România. În pofida dificultăților, guvernul a creat condiții pentru primirea și întreținerea refugiaților din România, trecând peste barierele politice și ideologice nedrepte și perimate care divizau maghiarimea lumii. Guvernul s-a adresat și emigrației în spiritul deschiderii.

Problema refugiaților impune, cu caracter de urgență, elaborarea legii emigrării și imigrării – considerată un drept fundamental al omului. Trebuie să asigure fiecăruia cetățean posibilitatea de a părăsi liber teritoriul țării și de a se întoarce aici, în condițiile respectării prevederilor legii.

Bazându-mă pe toate acestea, pot spune, în numele maghiarimii, al tuturor maghiarilor ca și al altor prieteni de alte naționalități din țară și de peste hotare, că pe scena istoriei ungare urcă o nouă forță națională, care este scutită de crimele epocii trecute și care dorește, cu angajare socialistă, democrație și înnoire social-economică.

Această nouă forță este deja în parte, la putere, iar o altă parte a ei tinde spre putere. Ea este ghidată de comandamente morale interne și și caută în prezent, aliați. Ea acceptă și mulțumește pentru orice ajutor cinstit și bine intenționat” – a declarat președintele Consiliului de Miniștri al RP Ungare.

3. Referind-se la evenimentele din octombrie 1956 ca la o răscoală populară, el a afirmat că sentința dată la vremea respectivă împotriva lui Imre Nagy a fost, și după legile vremii, ilegală și a inclus elemente concepționale prefabricate, intrucât „concepția pe care ea s-a fundamentat nu a fost elaborată exclusiv în Ungaria”. De asemenea, a exprimat părerea că multe din elementele programului lui Imre Nagy și-au găsit locul în reforma economică din 1968 și în diferite alte programe economice.

Subliniind împletirea tragică a destinului lui Imre Nagy și Janos Kadar, vorbitorul a declarat că există, în această împletire, multe puncte obscure și numeroase urme care conduc în afara țării,

spre conducerile de atunci ale partidelor comuniste, lucruri despre care încă nu se știe prea mult.

M. Németh a vorbit despre „epoca Janos Kadar”, a ultimelor trei decenii, ca despre o epocă care, în pofida scânderilor sale a făcut posibilă prin rezultatele obținute și prin reformele sale, „trecerea pașnică și organizată la un nou model”. În prezent, „cariera lui Janos Kadar, ca prim-secretar, a început tragic, după care a cunoscut un avânt. A urmat înfrângerea și eșuarea într-o criză prelungită, care durează și acum. Pe baza aprecierii corespunzătoare a rolului său istoric, personalitatea acestuia va ocupa, ulterior, locul cuvenit. În definierea acestui loc istoric nu pot juca un rol acuzațiile și sentințele subordonate dorinței de a dobândi avantaje politice de moment”, a subliniat vorbitorul.

El a exprimat angajamentul guvernului de a face totul în vederea transformării zilei de 16 iunie a.c., când se va desfășura ceremonia reinhumării lui Imre Nagy, într-un simbol al împăcării naționale.

M. Németh a anunțat, totodată, că procuratura generală își va publica poziția în legătură cu dosarul penal al lui Imre Nagy încă înainte de data de 16 iunie 1989, făcând, astfel, posibilă reabilitarea juridică și politică. Ea a chemat la cinstirea memoriei lui Imre Nagy și a foștilor miniștri de stat și al Apărării din 1956, propunând, de asemenea, ca Parlamentul să elaboreze o lege care să declare nevinovăția persoanelor respective.

Chemând, din nou, la transformarea zilei de 16 iunie într-o zi a pietății și doliului național, primul-ministru al RP Ungare a încheiat cu sublinierea: „depinde numai de noi ca epoca care a început în 1956 cu o tragedie națională să nu se încheie cu o tragedie națională, ci să conducă la dezvoltare, în împrejurări pașnice, organizate, de trecere”.

Traian Pop

Document din volumul: 1989 – Principiul domnului. Prăbușirea regimurilor comuniste europene, Ediție de: Dumitru Preda și Mihai Retegan, București, Editura Fundației Culturale Române, 2000, p. 89-91

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

La CAP Râmnicelu a scăzut producția de lapte din cauza iresponsabilității

În unele ferme zootehnice din județul nostru se obțin producții constante mari de lapte, în toate anotimpurile anului. De exemplu, la SCCASS Brăila și IAS Urleasca, în actualul sezon se realizează peste 12 litri de fiecare vacă furajată. Secretul? Se asigură o hrană echilibrată a vacilor cu lapte, o rație zilnică de furajare intrunind 12 UN și circa 1.200 grame proteină digestibilă. De altfel, în aceste ferme zootehnice, în ultimii ani, s-au obținut producții medii de 4.500-5.000 litri lapte de vacă furajată.

În ultimul timp, progrese evidente s-au înregistrat și la alte unități din județ. În multe ferme însă producția de lapte a scăzut în mod îngrijorător. Un exemplu negativ este în acest sens, ferma zootehnică condusă de ing. Didina Lazar, de la CAP Râmnicelu. Aici, starea de întreținere a vacilor este slabă. Vițeii sugari au o dezvoltare necorespunzătoare și sunt întreținuți într-un mediu viciat. Vițelele de 6-12 luni sunt hrănite de reproducție, care depășesc cu mult vârsta de 18 luni, sunt inapte pentru montă.

Trebuie arătat că în această fermă se neglijează îngrijirea corporală a animalelor și aplicarea măsurilor veterinare pentru tratarea diverselor afecțiuni. Multe vaci continuă să fie infecundate, iar procesul de reproducție este total deficitar. În 1988, aici s-a realizat o natalitate de numai 67 la sută, în loc de cel puțin 85 la sută. La turma de bază au fost trecute numai 68 junci, și numai 57 vițeie au devenit junici. Urmareea? Dintr-un efectiv de peste 890 capete în prezent numai 250 sunt vaci, iar stocul de gestație este de numai 34 la sută, în loc de 60-65 la sută. 58 de vaci sunt încă infecundate.

Producția de lapte? Se realizează un nivel foarte scăzut: doar 2 litri lapte marfă pe vacă furajată. Principala cauză, un regim de hranire a animalelor total inadecvat.

În 1988, în ferma la care ne referim în rândurile de față s-au obținut doar 1.040 litri pe vacă furajată, față de un plan de 2.460 litri. Cauza principală este lipsa de preocupare pentru producerea furajelor. Lucrările au fost îmbătrânite și slab productive, neralizându-se cantitățile de furaj, necesare pentru perioada de stabulație a animalelor. Nu s-a acordat suficientă atenție nici culturii de sfeclă furajeră.

Pentru a asigura o schimbare radicală, factorii de răspundere din unitate au datoriat să reconsidere urgent importanța cultivării plantelor furajere valoroase. Se impun măsuri concrete și eficiente!

Ne aflăm la una din danele portului Brăila, acolo unde se efectuează operația de încărcare într-o navă cu produse purtând marca întreprinderii „Laminorul” Brăila. Stăm de vorbă cu tovarășul Nicolae Androne, de la „Romcontrol”. Fiecare discuția se leagă în jurul calității produselor laminate. Sinteza celor constatate: „bunul de expediere” pe adresa beneficiarilor îl asigură răspunderea sporită pentru calitate a laminorilor. Mărturie stă faptul că – raportându-ne numai la perioada ce a trecut din acest an – în urmă recepțiilor nu s-a înregistrat nici un refuz la calitate.

„Secția „Ajustaj” din cadrul laminorului nr. 4. Un sector de activitate în care se simte, direct, „pulsul” calității laminatelor rezultate din procesul tehnologic. Insoțitor nu este inginerul Adrian Puia. În Laminorul 4 lucrează de cinci ani, de la terminarea facultății. O unitate modernizată, în pas cu tehnica nouă, cu pretențiile crescânde ale constructorilor de mașini din țară și de peste hotare. Întreb despre calitate și-mi oferă o cifră: gradul de „scoaterie” direct de la „cald”, gata finisate, al produselor laminate, a sporit în ultima perioadă de la 50 la 85%. Între două comenzi la un post de comandă stăm de vorbă cu operatoarea Paula Pal. Lucrează aici de 10 ani, de când a terminat liceul de profil, prima serie de laminoristi. De 5 ani, tatăl ei, Dumitru Teodorescu, a ieșit la pensie tot de aici din laminor. Iar soțul Constantin Pal, lucrează la „Romcontrol”, unde recepționează cu severitate munca... laminoristilor. Așadar, o familie în care viața este legată de temperatura înaltă a metalului. Ne spune că dragostea de meserie a deprins-o mai ales aici, în „laminor”. „Fiește aceasta se desfășoară odată cu experiența, confirmă șeful de echipă Alexandru Stanciu, care are în subordine zeci de laminori. De aceea ne preocupăm în mod deosebit integrarea tinerilor în spiritul de răspundere tradițional al laminoristilor. Lângă o cașă stăm câteva clipe de vorbă cu Marian Geolan. „Azi am un an de când lucrez aici și-mi place”. La cei 19 ani ai săi, locul de muncă ce i-a fost încredințat reprezintă un act de încredere din partea șefului de echipă. „Numai în «focul» muncii se formează laminatori buni. Acesta este și unul din «secretele» calității produselor noastre”. De pe patul de răcire, laminatele sunt preluate pentru prelucrare. Este, «momentul adevărului», acum și aici oglindindu-se stăpânirea serioasă a meseriei de laminate.

Virgil Matei, Înainte, jud. Brăila, nr 9908 din 1989

vremea

Vremea a fost caldă, cu cerul temporar noros și condiții de ploaie. S-au semnalat ploi cu caracter de averse, însoțite de descărcări electrice, pe arii relativ extinse în regiunile vestice și sudice și pe arii mai restrânse în

rest. Vântul a suflat slab până la moderat cu intensificări trecătoare în estul și vestul țării, cu viteze de până la 40-45 de kilometri pe oră, din sectorul predominant sudic.

s-au situat între 24 și 32 de grade, iar cele minime, nocturne, între 10 și 20 de grade.

În București vremea a fost caldă, cu cer variabil și, temporar, s-au înregistrat condiții de ploaie sub formă de averse.

Temperaturile maxime, diurne,

Reflectați!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

ORIZONTAL: 1) Motiv... de judecată – Un ultim prinos... de recunoștință! 2) Lucrare de stat. 3) Are inscripție puține goluri (pl.) – Albe gălbui... în fond! – Șort prins în talie! 4) Trase cu arcul. 5) Curierei! (sgl) – Cu vârf și indelat – Unitate farmaceutică. 6) Extraterestri printre noi – Remediul neesențial! 7) Vechea poveste – Agitație pe masă. 8) Scos pe ușă afară – Iși are rostul ei. 9) Pacient... în felul său. 10) A acțiunea cu însuflețire – Sondează terenul (pl.)

VERTICAL: 1) Cursă automobilistică – Apucătoare în felul ei. 2) Îl ia gura pe dinainte (l). 3) Un fel de a se comprima – Strânși la cingătoare. 4) Pregătit pentru ieșire – Participant la încoronare. 5) La vârsarea Prutului! – Remarcat pe linie de dirijare – Cap de balaur din basme! 6) Privește de sus pe toată lumea – Neindicat pe hartă! 7) Accidente de circulație pe artere aglomerate – Prime de asigurare. 8) Decolare din aeroport! – Piept la piept. 9) Achitare obținută de avocat – Ieșit din sărite. 10) Trecere printr-o strămoare.

Dicționar: TOP

Revista Rebus, nr. 23/1989

amintiri

TEPRO

O MIE ȘI UNA DE ŢEVI
produce și livrează

INTREPRINDEREA METALURGICĂ IAȘI

- Ţevi pentru instalații
- Ţevi pentru construcții
- Ţevi de precizie
- Ţevi pentru biciclete și motoare
- Tuburi de protecție PFL
- Ţevi pentru
- Ţevi pătrate și dreptunghiulare
- Ţevi ovale, plate și transformatoare
- Ţevi ovale, plate și transformatoare
- Profile cornier cu arpi egale
- Profile U cu arpi egale
- Profile U cu arpi egale
- Profile U cu arpi egale
- Profile Z cu arpi egale
- Profile neegale
- Profile T cu arpi egale
- Profile neegale
- Profile T cu arpi egale
- Profile rotund deschis
- Profile pentru timpăriie metalică
- Profile

tv 2 iunie 1989

- 19:00 Telegazeta
- 19:25 Idei în acțiune
- Consiliul oamenilor muncii – angajat ferm în soluționarea problemelor producției
- Redactor Emilia Diaconu
- 19:45 România în lume
- Documentar
- Redactor Virgil Tatomir
- 20:05 Tezele și orientările formulate de tovarășul Nicolae Ceaușescu – program de muncă și acțiune revoluționară
- Autofinanțarea – principii economice care asigură o activitate eficientă a întreprinderilor
- Redactor Ciprian Enache
- 20:25 Copiii cântă patria și partidul
- Program literar-muzical-coregrafic în interpretarea unor formații pionieresti și ale șoimilor patriei, laure-

- ate ale Festivalului național „Cântarea României”
- Redactor Petre Magdin
- 20:45 Învățământ – cercetare – producție
- Deprinderi de învățătură, de muncă, formate în anii de școală
- Redactor Elena Crețu
- 21:05 Univers, materie, viață
- Emissiune de educație materialist-științifică
- Istoria Pământului
- Episodul XI. Cuaternarul și istoria omului
- Prezintă dr. docent Constantin Ghenea de la Institutul de Geologie și Geofizică, București. Redactor Ion Ruș
- 21:35 Bijuterii muzicale. Redactor Adriana Rogovschi
- 21:50 Telegazeta
- 22:00 Închiderea programului

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU
Întreprinderea Poligrafică Luceafărul, cu sediul în București, încadrează următorul personal de muncă: electricieni întreținere, graficieni cu experiență, ambalator.
Căutăm femeie gospodină pentru menaj, de două ori pe săptămână. Așteptăm și provincia.
Caut persoană supraveghere vârstnică, pe timp de vară, zonă centrală.
Căutăm femeie pentru întreținere gospodărie. Numai din provincie, asigur casă plus retribuție.

VÂNZĂRI
Vând calculator programabil, butelie, aparatură electrocasnică.
Vând Dacia 1300, nou-nouță, zero kilometri.

Vând Videorecorder cu telecomandă, infraroșii, apartament curat, cu multiple îmbunătățiri.
Vând Televizor Cromatic, și videorecorder JVC.
Vând Videocasetofon Akay. Aștept provincia.
Vând urgent mobilă sufragerie, dormitor, mobilier hol, covoare, diverse obiecte de mobilă.

CUMPĂRĂRI
Cumpăr apartament de două camere la vilă sau la bloc, zona Dorobanți, Televiziune sau Aviatorilor.
Cumpăr Televizor color sigilat și Dacia 1310 nouă.
Cumpăr player cu telecomandă, infraroșii și derulator.
Cumpăr rochii damă deosebite, sufragerie stejar, mobilier sufragerie, vas porțelan.